

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116206343
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1116206343.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Niny Dubovskej, v právnej veci žalobkýň: X/ D. K., Z.. XX.XX.XXXX, B. X. F. XXX/X, K. E. a X/ E. K., Z.. XX.X.XXXX, B. X. F.P. XXX/X, K. E., oboch zastúpených: T. A. P., P. F.A., Q..J..H., D.: XX XXX XXX, so sídlom O. XX, B. proti žalovanej: T. - Slovenská X., T..Q., D.: XX XXX XXX, Q. Q. L. J. X, B. o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkýň 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 6.10.2020, č.k. 20C/37/2016-245, jednomyseľne takto

rozhodol:

Návrh žalobkýň 1/ a 2/ na prerušenie konania sa z a m i e t a.
Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.
Žalovanej sa proti žalobkyniam 1/ a 2/ priznáva nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 10 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 7 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.), žalobkyniam 1/ a 2/ voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (výrok IV.) a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok vo výške 642 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok V.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 11, § 13 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 4 ods. 2, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) a vecne tým, že po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Vo vzťahu k námietke žalovanej odkázala na právny názor vyslovený odvolacím súdom, ktorým je viazaný, a v zmysle ktorého možno aj nemajetkovú ujmu podľa predpisov občianskeho práva zahrnúť pod škodu a zároveň, že túto možno uplatňovať na základe skutočnosti, že inštitút náhrady nemajetkovej ujmy slovenské vnútroštátne právo pozná a upravuje. Vzhľadom na uvedené vyhodnotil námietku pasívnej vecnej legitímácie zo strany žalovanej ako nedôvodnú. Konštatoval, že žalobkyne si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do ich súkromia, pričom právo na ochranu súkromia zahŕňa i právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými, predovšetkým v citovej oblasti, aby tak bolo možné rozvíjať a naplňať vlastnú osobnosť a viesť rodinný život; súkromie teda v sebe zahŕňa aj rodinný život, t.j. zásahom do práva na ochranu súkromia fyzickej osoby je aj zásah spočívajúci v usmrtení člena rodiny. Uviedol, že strata jedného z členov rodiny je neodčiniteľnou ujmovou, ktorá postihuje jej pozostalých členov, takže náhrada tejto nemajetkovej ujmy je primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu s tým, že ust. § 13 ods.

2 Občianskeho zákonníka pre priznanie relutárnej náhrady predpokladá značnú mieru dotknutia osobnosti fyzickej osoby, a to za situácie, kedy by sa nejavilo postačujúcim morálne zadost'učinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vyslovil, že hoci žiadna zo strán nesporevala, že vinník nehody sa za svoje konanie ospravedlnil a vyjadril ľútosť a z dokazovania vyplynulo, že uvedená nehoda bola žalovanej riadne ohlásená, nie je postačujúci iný spôsob zadosťučinenia, ako je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to z dôvodu, že došlo k nenapraviteľnému zásahu do práva na život, teda k usmrteniu dcéry žalobkyne 1/ a zároveň sestry žalobkyne 2/. Súd prvej inštancie následne skúmal výšku a primeranosť uplatňovanej náhrady vychádzajúc z preukázaných skutočností a výsluchov žalobkyň, uplatňujúc pravidlo, v zmysle ktorého je výška peňažnej náhrady predmetom voľnej úvahy súdu, zohľadňujúc nároky pozostalých pri úmrtí osoby ako je jednorazové odškodnenie pri úmrtí v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania v zmysle § 92 ods. 2 a 3 z.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, a nároky podľa zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu dospel k záveru, že v tomto konaní je potrebné priznať vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako je odškodnenie v zmysle citovaného zákona č. 215/2006 Z. z.. V prejednávanej veci bolo z vykonaného dokazovania zistené, že dňa 16.08.2014 utrpela B. F. K. pri dopravnej nehode ako spolujazdkyňa závažné poranenie hlavy a mozgu, ktorým dňa 16.08.2014 podľahla. V súvislosti s uvedenou nehodou bol vodič motocykla Q. Q. uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 3 roky a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá po dobu 3 roky, pričom predmetný motocykel bol povinne zmluvne poistený u žalovanej. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k usmrteniu dcéry žalobkyne 1/ a zároveň sestry žalobkyne 2/ došlo, keď mala 28 rokov, mala úspešne ukončené štúdium na vysokej škole, zamestnala sa ako administratívna sila, mala dlhoročného priateľa, s ktorým si plánovala založiť rodinu, pomáhala matke aj sestre. Súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky a primeranosti zohľadnil aj skutočnosť, že nebohá už viac rokov žila mimo spoločnú domácnosť žalobkyň. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa 1/ obe dcéry sama vychovávala a mali spolu úzky vzťah, boli si vzájomne oporou, do roku 2014, kedy sa zamestnala, nebohú finančne podporovali matka so sestrou, pričom nebohá mala so žalobkyňou 2/ veľmi dobrý súrodenecký vzťah, pomáhala jej a radila. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalovanej, že v prípade žalobkyň nejde o totožný blízky vzťah s nebohou, nakoľko sa v prípade vzťahu matka - dcéra a sestra - sestra nejedná o rovnakú úroveň vzťahov a rovnaké zadosťučinenie pre obe žalobkyne by nenapĺňalo požiadavku primeranosti a spravodlivosti náhrady. Zároveň prisvedčil obrane žalovanej, že tvrdenia žalobkyň, že sa im v dôsledku úmrtia F. K. zhoršil psychický stav až tak, že museli vyhľadať lekára a situácia si vyžiadala aj medikamentóznú podporu, neboli v konaní preukázané. Rovnako sa priklonil k argumentácii žalovanej, že žalobkyne s nebohou zrejme netrúfili spolu všetok voľný čas, keďže nebohá mala svoju vlastnú domácnosť a priateľa, pochybnosti možno konštatovať aj vo vzťahu k výške finančného príspevku nebohej na domácnosť žalobkyň, ktorý vyčíslili na cca 200-250 eur mesačne, keďže zosnulá mala aj svoju domácnosť a výdavky na byt, ktorý s priateľom splácali. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v rámci použitia princípu proporcionality porovnal výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy aj v iných obdobných veciach (rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 5C/42/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/112/2016 z 20.3.2017, ktorým súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy rodičom nebohého v sume po 11 000 eur, rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6C/51/2014-163 zo dňa 13.11.2014 potvrdený rozsudkom Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co/243/2015 z 22.3.2016, ktorým súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy rodičom nebohého 10 000 eur a bratovi 5 000 eur). Po vyhodnotení uvedených skutočností a kritérií na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti za ktorých došlo k porušeniu práva) považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do práva na ochranu osobnosti žalobkyne 1/ ako matky nebohej vo výške 10 000 eur a žalobkyne 2/ ako sestry nebohej vo výške 7 000 eur a v prevyšujúcej časti uplatneného nároku žalobkyň žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 150/2016 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), teda podľa úspešnosti žalobkyň v spore, avšak z dôvodu, že výška priznanej nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu, ktorý žalovaný nárok vyhodnotil ako dôvodný a priznal žalobkyniam uvedené sumy, je tieto potrebné považovať za plne úspešné a preto im súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100%. Keďže žalobkyne sú oslobodené od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. j) z.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a ich žalobe bolo vyhovené, zaviazal žalovanú podľa § 2 ods. 2 z.č. 71/1992 Zb. na zaplatenie súdneho poplatku podľa položky 7b písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 66 eur a 3% z výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy, čo predstavuje u žalobkyne 1/ sumu 366 eur a u žalobkyne 2/ sumu 276 eur, t.j. spolu sumu 642 eur.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu podali v zákonnej lehote odvolanie žalobkyne 1/ a 2/ z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) a f) C.s.p., t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietali, že prvoinštančný súd sa náležite nevysporiadal s otázkou výšky peňažnej satisfakcie a napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený a v tejto časti nepreskúmateľný. Podľa ich názoru z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo jedinečnosť prejednávanej veci neumožňovala priznať žalobkyniam uplatňovanú náhradu v plnej výške, aby sa následne rozhodovacej činnosti vytvoril priestor pre priznávanie vyšších odškodnení pri iných závažnejších prípadoch; ako vyhodnotil súd prvej inštancie rozhodnutia, na ktoré poukazovali žalobkyne, v ktorých súdy priznali poškodeným odškodnenie v rozmedzí od 20 000 eur do 50 000 eur; ako použil prvoinštančný súd pri rozhodovaní princíp proporcionality, keď porovnával čiastky náhrady nemajetkovej ujmy v iných prípadoch, ale aj ďalších, nesúvisiacich s úmrtím, kde došlo k zásahu do osobnostných práv; akú ďalšie právne významné kritériá vzal súd do úvahy pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy za duševné útrapy spôsobené žalobkyniam, za deštrukciu ich emocionálnych vzťahov s nebohú a za nezvratný zásah do ich súkromného a rodinného života; ako súd zohľadnil náhradu priznávanú sekundárnym obetiam na základe iných hmotnoprávných predpisov upravujúcich odškodňovanie. Namietali vnútornú rozporupnosť napadnutého rozhodnutia, keď súd prvej inštancie na jednej strane konštatoval, že je potrebné priznať vyššiu kompenzáciu ako stanovuje zákon č. 215/2006 Z. z., na druhej strane súdom priznaná náhrada nedosahuje kompenzáciu podľa uvedeného predpisu. Poukázali tiež na to, že súd prvej inštancie síce konštatoval, že strata blízkej osoby prezumuje i negatívne následky v duševnej sfére pozostalých, že v prejednávanej veci boli preukázané fungujúce rodinné vzťahy a poskytovanie finančnej či inej pomoci žalobkyniam, avšak sa zároveň nekriticky stotožnil s domnelou obranou žalovanej v časti nepreukázania miery závažnosti psychických následkov na zdraví žalobkýň, intenzity citových väzieb so zosnulou a výšky finančnej pomoci zo strany zosnulej. Mali za to, že práve žalovaná neuniesla bremeno popretia skutkových tvrdení žalobkýň a kvalifikovane nepoprela skutkové tvrdenia žalobkýň verifikujúce výšku uplatnených nárokov v súlade s procesnou zásadou koncentrácie konania, v dôsledku čoho nastupuje zákonný následok v podobe ich nespornosti. Priznanú sumu náhrady nemajetkovej ujmy považovali za neadekvátne nízku z dôvodu, že náhle a neočakávané úmrtie F. K. spôsobilo žalobkyniam doživotnú, rozsiahlu a ničím nereparovateľnú ujmu, došlo k deštrukcii najcitlivejších interpersonálnych väzieb tvoriacich základ súkromného života žalobkýň, ktoré sa nikdy nezmeria s úmrtím F. a z ich života sa vytratila osoba poskytujúca im oporu v každodenných situáciách. Poukázali na to, že medzi žalobkyňami a F. boli bezproblémové vzťahy, poskytovali si vzájomnú oporu, pomoc, lásku a trávili spoločne voľný čas. Podľa ich názoru priznané odškodnenie musí taktiež vyvážiť hodnotu zmareného ľudského života i v budúcnosti prítomné duševné útrapy žalobkýň. Uviedli, že ich zámerom nie je zneužitie právneho inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy a neodôvodnené obohatenie sa na úkor komerčnej poisťovne, ale záujem na takom zadosťučinení, ktoré by oprávnené považovali za spravodlivé a zodpovedajúce strate blízkej osoby, a ktoré by aspoň čiastočne bolo spôsobilé zmierniť traumy zapríčinené neočakávaným a náhlým úmrtím dcéry/sestry. Podľa ich názoru mal súd prvej inštancie posudzovať primeranosť výšky nemajetkovej ujmy aj v kontexte s ďalšími predpismi upravujúcimi obdobnú problematiku a rozhodovacou praxou všeobecných súdov vo vybraných prípadoch sekundárnym obetí, a to pri ktorých úhradu realizuje štátny orgán: smrť v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania (manželka 46 485,40 eur), smrť v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania (nezaopatrované dieťa 23 242,70 eur) a smrť v dôsledku násilného trestného činu (29 000 eur) a pri ktorých úhradu realizujú komerčné poisťovne alebo zodpovedná súkromná osoba: pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti non lege artis (od 30 000 eur do 100 000 eur) a pri dopravných nehodách (od 20 000 eur do 50 000 eur). Poukázali na právne závery vyslovené Ústavným súdom SR v náleze zo dňa 5.12.2017, sp.zn. III. ÚS 288/2017 publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 46/2017, v zmysle ktorých pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mohol existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Ďalej dali do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.11.2018, sp.zn. 5Co/105/2018, ktorým bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 16 000 eur za vzniknuté priedahy a rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci G. Q..J.H.. T. T. Q. T.Q.. c/a Slovenská republika, na základe ktorého bola sťažovateľovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 7 300 eur za vzniknuté priedahy. Žiadali, aby odvolací súd zohľadnil svoju rozhodovaciu prax, a to i v iných „nezávažných“ prípadoch. Podľa ich názoru bolo potrebné prihliadať aj na čiastky priznávané za telesné (duševné) zranenia, pričom podľa sadzieb bodového ohodnotenia uvedených v zákone č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozmedzí od 260 do

1 300 bodov za položku č. 255 - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií by vznikol poškodenému nárok na náhradu škody na zdraví v sume od 5 679 eur do 28 392 eur s tým, že neočakávaným úmrtím dcéry, resp. sestry žalobkýň došlo k širšiemu zásahu, nielen k poškodeniu ich „zdravotnej sféry“. S odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 19.9.2018, sp.zn. 25Cdo/894/2018 tvrdili, že 20 násobok priemernej hrubej mesačnej nominálnej mzdy má byť dolnou hranicou, od ktorej má súdna prax odvíjať výšku náhrady a nie byť limitom, kde by sa mala jej úvaha o výške satisfakcie skončiť. Ďalším aspektom odôvodňujúcim primeranosť relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy je podľa ich názoru limit poisťného krytia, ktoré je aktuálne vo výške 5 240 000 eur. Uviedli, že ak civilný súd aplikuje filozofiu paušálneho odškodňovania pre pozostalých v rovine občianskoprávných vzťahov, rezignuje na rešpektovanie požiadavky poskytnutia spravodlivej súdnej ochrany. Vyjadrili presvedčenie, že kým nebude uvedená problematika legislatívne upravená, súdy musia dôsledne vyhodnocovať jedinečnosť každého prípadu a nastaviť adresné, jasné a zrozumiteľné odpovede postavené na objektívnych a preskúmateľných záveroch. Ak danej požiadavke nemieni odvolací súd vyhovieť, navrhli, aby prerušil sporové konanie a položil SD EÚ nasledovné prejudiciálne otázky: 1/ Možno vnútroštátne pravidlá upravujúce odškodňovanie obetí úmyselných trestných činov v zmysle čl. 12 ods. 2 smernice Rady č. 2004/80/ES zo dňa 29. apríla 2004 o odškodňovaní obetí trestných činov primerane aplikovať aj v rovine civilnoprávnej? a 2/ Ak áno, možno paušálny systém odškodňovania postmortálnych nárokov súkromnoprávných pozostalých osôb považovať za súladný s požiadavkami spravodlivosti a primeranosti odškodnenia podľa čl. 12 ods. 2 smernice? Na základe uvedeného žiadali, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

4. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkýň vyjadrila podaním zo dňa 26.1.2021, v ktorom uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za vecne a právne správne, ktoré obsahuje všetky obsahové a formálne náležitosti uložené zákonom a jeho odôvodnenie dáva odpoveď na všetky otázky podstatné pre rozhodnutie vo veci. Napriek tomu, že naďalej zastáva názor, že k ustáleniu pasívnej vecnej legitímácie poisťovateľa by bola potrebná legislatívna zmena a k judikatúrnemu ustáleniu rozhodnutie Veľkého senátu, akceptovala názor vyslovený súdom v rozhodnutí zo dňa 6.10.2020. Hoci nespochybňovala stratu a smútok, ktorý v rodine žalobkýň nastal v dôsledku smrti F., poukázala na to, že priamy škodca (životný partner zosnulej), ktorý spôsobil tento nenávratný zásah do života ich rodiny, sa ospravedlnil, prejavil účinnú ľútosť, čo zjavne obe žalobkyne akceptovali a nárok na primerané zadosťučinenie uplatnili len voči žalovanej, ktorá sa však priamo na tomto zásahu nepodieľala. Vo vzťahu k námietke žalobkýň, že nepriznaním ním uplatnenej náhrady v plnej výške súd nevytvoril priestor pre priznávanie vyšších odškodnení konštatovala, že žalobkyne neuviedli, prečo by v ich prípade žiadaná náhrada mala byť primeraná a spravodlivá. Podľa jej názoru súd prvej inštancie postupoval správne, ak posúdil a priznal rozdielne nároky žalobkýň, teda blízkych osôb v odlišnom príbuzenskom vzťahu s nebohcou, rovnako správne zohľadnil okolnosť, že zosnulá nežila v spoločnej domácnosti so žalobkyňami. Mala za to, že prvoinštančný súd dostatočne odôvodnil priznané náhrady nemajetkovej ujmy a o výške uplatnených nárokov rozhodoval na základe dôkazov založených v spise a ústnych výpovedí na pojednávaní. Poukázala na to, že dôkazné bremeno o tvrdených skutočnostiach zaťažuje žalobkyne, pričom žalovaná nepozná a nemôže poznať vnútorné pomery a vzťahy medzi žalobkyňami a dosah úmrtia na ich životy, preto tieto skutočnosti majú byť predmetom dokazovania v priebehu konania a to dôkaznou aktivitou žalujúcej strany a žalovaná sa nemôže vyjadriť k skutkovým tvrdeniam, keďže ich nemôže vedieť poprieť ani potvrdiť, z toho dôvodu je nenáležitá námietka uplatnená v odvolaní, že žalovaná substancovane nepoprela skutkové tvrdenia žalobkýň, navyac nepreukázané objektívnym spôsobom. Uviedla, že v rámci svojich podaní a prednesov mohla reagovať a vyjadrovať sa len k už vykonaným dôkazom, pričom právny zástupca žalobkýň na prednes žalovanej nechcel reagovať a napriek vzneseným pochybnostiam nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Poukázali na to, že žalobkyne od osoby, ktorá priamo zodpovedá nežiadali náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a prijali ospravedlnenie a účinnú ľútosť, na druhej strane vo vzťahu k žalovanej majú za to, že to nie je postačujúci spôsob zadosťučinenia a žiadajú peňažnú satisfakciu. Zdôraznila, že zomrelá F. nežila so žalobkyňami v spoločnej domácnosti a žalobkyne neboli na ňu finančne odkázané. Namietala, že odvolanie je koncipované tak, akoby súd bol povinný vyhovieť žalobou uplatnenému nároku a mal by odôvodniť prečo nepriznal presne toľko, koľko bolo žalobou požadované, pričom takéto uvažovanie predstavuje nesprávne ponímanie odôvodnenia súdu v takýchto sporoch, keďže nemožno uzavrieť, že súd „krátil petitórny nárok žalobkýň“, ale že určil výšku náhrady, ktorú považoval za primeranú a ktorú odôvodnil. Poukázala tiež na to, že žalobkyne odvodzujú výšku náhrady podľa znenia právnych predpisov platných v roku 2020, a nie v roku 2014, kedy došlo k úmrtiu F. a kedy nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vznikol. V súvislosti s porovnaním náhrady nemajetkovej ujmy s náhradami za psychické poškodenie zdravia

konštatovala, že žalobkyne vychádzajú z hodnoty bodu platného pre rok 2020, a nie pre rok 2014, naviac ide o neporovnateľné následky, keďže ide o náhrady osôb priamo na nehodách zúčastnených a žiadne dôkazy o psychickom poškodení zdravia žalobkyne nepreukázali. Vo vzťahu k limitu poistného krytia uviedla, že tento vychádza z európskej legislatívy a je platný pre všetky krajiny EÚ, teda aj tie, v ktorých odškodnenie dosahuje iné čiastky a limit sa vzťahuje na všetkých poškodených a pozostalých z jednej poistnej udalosti, čo môže predstavovať značný okruh osôb. Za nenáležité považovala prihládanie aj na judikatúru vo veciach zásahov do osobnostných práv nesúvisiacich s úmrtím alebo na spory o prietahy v konaní, či na náhrady priznávane za sťaženie spoločenského uplatnenia kvôli psychickým následkom s tým, že správne je brať do úvahy v rámci princípu právnej istoty prevažujúce rozhodnutia súdov vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy príbuzných obetí dopravných nehôd a nie iné druhy sporov. Zároveň poukázala na právoplatné rozhodnutia, v ktorých boli prísudky pozostalým nižšie ako v prejednávanej veci (rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 20.7.2011, sp.zn. 8C/216/2010 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 4Co/519/2011, rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 13C/87/2006 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/332/2007 a Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/77/2009, rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp.zn. 10C/142/2002, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/139/2011, rozhodnutie Okresného súdu Revúca sp.zn. 6C/89/2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/352/2017, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 9C/80/2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10Co/67/2018). Uviedla, že každý prípad môže byť niečím špecifický a rozhodnutia sú odrazom posúdenia výšky peňažnej satisfakcie za zásah do osobnostných práv vzniknutý v dôsledku úmrtia blízkej osoby v jednotlivých prípadoch. Priznané sumy žalobkyniam považovala za primerané súčasnej rozhodovacej praxe a plniace satisfakčnú povahu danej náhrady, na ktorom základe nepodala odvolanie voči rozhodnutiu prvoinštančného súdu. Navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. Žalobkyne reagovali podaním zo dňa 10.3.2021, v ktorom nerozporovali, že im právna úprava umožňovala podať žalobu aj voči vinníkovi dopravnej nehody, avšak žalovaná prehliada § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., ktorý ich oprávňuje uplatniť si nárok výlučne proti poisťovni s tým, že akceptovaním názoru žalovanej by sa popieral cieľ povinného zmluvného poistenia. Uviedli, že v prípade zavineného úmrtia blízkej osoby nemôže byť ospravedlnenie alebo prejavenie účinnej ľútosti vnímané ako dostačujúca a primeraná satisfakcia. Mali za to, že hierarchia spoločenských hodnôt a zohľadnenie náhrady priznávanej sekundárnym obetiam v iných prípadoch, náhrady za poškodenie psychického zdravia podľa zákona č. 437/2004 Z.z., limitu poistného plnenia a inšpiratívne závery prijaté rozsudkom Najvyššieho súdu ČR zo dňa 19.9.2018, sp.zn. 25Cdo/894/2018 musia viesť k záveru o primeranosti náhrady v sume 50 000 eur. Žiadali odvolací súd, aby sa v svojom rozhodnutí vyjadril 1/ ak by eventuálne potvrdil náhradu priznanú súdom prvej inštancie, prečo sa rozhodol pre potvrdenie rozhodnutia, 2/ prečo náhradu v sume 50 000 eur vníma ako premrštenú, 3/ akým spôsobom zohľadnil pri svojom rozhodovaní náhradu nemajetkovej ujmy sekundárnym obetiam v iných súdnych konaniach alebo vyplývajúcu z noriem verejného práva a 4/ čím je výška peňažnej satisfakcie pri ujmach na cti, povesti, dôstojnosti a súkromia verejne činných osôb iná oproti náhrade za zničenie najužších rodinných väzieb.

6. Žalovaná v podaní zo dňa 26.3.2021 konštatovala, že vo svojom vyjadrení k odvolaniu iba poukázala na skutočnosť, že smrť zosnulej F. spôsobil jej životný partner, s ktorým zdieľala spoločný život, domácnosť, splácala hypotéku a plánovala budúcnosť, keď zomrela v dôsledku jeho neúmyselného konania, pričom netvrdila, že ospravedlnenie a prejavená ľútosť priameho škodcu predstavujú úplnú a plnohodnotnú „nápravu“ vzniknutého stavu, ale sú kritériom pre posúdenie postoja priameho škodcu k udalosti, ktorý môže ovplyvniť dopady nemajetkovej ujmy. Podľa jej názoru smrť dcéry a sestry je nepochybne skutočnosťou zasahujúcou do života jej blízkych osôb, avšak dôvodiť pri uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy len týmto príbuzenským vzťahom, keď iné skutočnosti, ktorými žalobkyne dôvodili neboli preukázané a zostali len v rovine ich tvrdení, i rozporných, nemôžu byť podkladom pre priznanie žalovanej náhrady. Koncipovaná žiadosť žalobkýň vo vzťahu k odvolaciemu súdu podľa jej názoru presahuje rámec podaného odvolania v danej konkrétnej veci a žalobkyne ňou vznášajú požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nad rámec úpravy C.s.p.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobkýň 1/ a 2/ nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods.

1 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP).

8. Odvolací súd, viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vysporiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods. 2, 3 CSP). K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme vysporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd uvádza nasledovné.

9. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária").

10. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

11. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

12. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

13. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

14. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

15. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

16. V konaní bolo nesporné, že žalobkyne sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy od žalovanej (každá v sume 50 000 eur) titulom neoprávneného zásahu do práv na ochranu osobnosti, ktorý im bol spôsobený zavineným konaním Q. Q. ako vinníka dopravnej nehody, ktorá sa stala dňa 16.8.2014, a v dôsledku ktorej došlo k usmrteniu F. K., dcéry žalobkyne 1/ a sestry žalobkyne 2/. V konaní zároveň bolo nesporné, že žalovaná bola v čase škodovej udalosti (dopravnej nehody) poisťovateľom vozidla, ktoré viedol vinník dopravnej nehody a ktorým bola spôsobená dopravná nehoda podľa zákona č. 381/2001 Z. z.

17. Otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovanej bola ustálená po vydaní v poradí prvého rozhodnutia prvoinštančného súdu (zo dňa 13.11.2017, č.k. 20C/37/2016-160, ktorým súd žalobu zamietol), a ktoré bolo zrušené v rámci odvolacieho konania uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.5.2020, č.k. 7Co/274/2018-216. Odvolací súd v zásade konštatoval, že pojem škody je potrebné vykladať extenzívne tak, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých. Žalobkyne si tak nároky na náhradu nemajetkovej ujmy mohli uplatniť priamo voči osobe, ktorá zasiahla do ich osobnostných práv, ale v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. aj voči žalovanej ako poisťovateľovi vozidla, ktorým bola spôsobená škoda.

18. Odvolací súd vo vzťahu k uplatnenému nároku konštatuje, že právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života je základným právom podľa článku 19 ods. 2 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), podľa článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov (ďalej len ako „Dohovor“), ako aj podľa článku 10 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd (ďalej len ako „Listina“). Súčasťou osobnostných práv fyzickej osoby je aj právo na súkromný a rodinný život, ktoré zahŕňa taktiež právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s blízkymi osobami. Pod právnu úpravu ochrany osobnosti fyzickej osoby, ktorá je v slovenskom právnom poriadku obsiahnutá v Občianskom zákonníku spadá aj právo na ochranu súkromia, ktoré sa v najširšom zmysle týka aj života v rodine, manželských, partnerských alebo priateľských či iných obdobných vzťahov. Súčasťou súkromného života jednotlivca je nepochybne aj rodinný život, zahŕňajúci právo fyzickej osoby na spolužitie s blízkymi príbuznými, najmä s deťmi, rodičmi, prarodičmi, či súrodencami. Rešpektovanie súkromného života musí preto zahŕňať do určitej miery právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, aby tak

bolo možné okrem iného rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť jednotlivca. Protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby (viď. obdobne uznesenie NS SR z 18.02.2010, sp. zn. 3Cdo 137/2008 a nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14 zo dňa 22.12.2015).

19. Základnou hmotnoprávnou podmienkou vzniku zodpovednosti a sankcií podľa Občianskeho zákonníka za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby podľa ust. § 13 Občianskeho zákonníka je existencia neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu v príčinnej súvislosti medzi takýmto zásahom a jeho protiprávnosťou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ust. Občianskeho zákonníka. V prípade, ak by sa nezdalo morálne zadosťučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v ust. § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Cdo 265/2009). Základom pre priznanie a určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú zákonom ustanovené dve kritéria, z ktorých musia súdy vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby došlo. Špecifiká každého jednotlivého prípadu nepovedú k zneužívaniu tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie, a súčasne nebude na pôvodcu neoprávneného zásahu pôsobiť likvidačne, zohľadňujúc pritom verejný záujem. Maximálna čiastka, ktorú môže súd priznať je pritom ohraničená len výškou žalobcom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejماً zo žalobného návrhu (rozsudok NS SR, sp. zn. 4Cdo/139/2011).

20. Na podklade vykonaného dokazovania možno jednoznačne vyvodiť, že smrťou dcéry/sestry žalobkýň pri dopravnej nehode bolo zasiahnuté do práv na ochranu osobnosti žalobkýň (práva na súkromie a rodinný život) ako najbližších rodinných príslušníkov, v dôsledku čoho bola narušená celistvosť ich rodiny. Žalobkyne stratili možnosť viesť s ňou súkromný a rodinný život a sú od jej smrti ochudobnení o túto sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o stratu radostí s ním prežívaných; protiprávnym konaním vinníka dopravnej nehody tak prišlo k nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských (rodinných) väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobkýň, a tým k zásahu do ich osobnostných práv. Takto vzniknutá trauma je zo životov žalobkýň za daných okolností prakticky neodstrániteľná. Smrť ako absolútna a nenahraditeľná strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom spôsobuje ťažké psychické rozpore a v prípade fungujúcej rodiny má za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnáť sa so stratou blízkeho človeka napriek plynutiu času. Je preto nepochybné, že morálne zadosťučinenie (vrátane odsúdenia vinníka dopravnej nehody v trestnom konaní) za daných okolností nie je postačujúce, a je teda prípustné priznať žalobkyňam náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa v ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

21. K výške peňažnej náhrady odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že táto je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Vodiacími parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. Na druhej strane pri zachovaní proportionality, výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu.

22. Odvolaciu námietku žalobkýň vo vzťahu k priznanej výške náhrady odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné brať do úvahy hlavne závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a vykonaným dokazovaním zisteného skutkového stavu sú podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé a vysvetlené skutkové okolnosti a dôvody, ktoré súd prvej inštancie k rozhodnutiu viedli, jeho rozhodnutie v tomto smere spĺňa zákonné náležitosti predpísané v ust. § 220 ods. 2 CSP, sú v ňom uvedené dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil.

23. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu. Z vykonaného dokazovania mal preukázaný úzky vzťah žalobkyne 1/ voči jej zosnulej dcére a veľmi dobrý súrodenecký vzťah žalobkyne 2/ voči svojej zosnulej sestre a že jej smrť predstavovala citeľný zásah do sféry ich súkromného a citového života. Odvolací súd poznamenáva, že vzťah rodičov s deťmi je charakterizovaný starostlivosťou a vzájomnou pomocou, úzka citová väzba medzi rodičmi a deťmi nezaniká iba z dôvodu, že deti opustia rodičovský dom a založia si vlastnú rodinu. Súd prvej inštancie však (správne) prisvedčil argumentácii žalovanej, ktorou spochybnila tvrdenia žalobkýň, že so zosnulou trávili spolu všetok voľný čas a že pravidelne finančne

prispievala na chod domácnosti žalobkýň v sume 200 - 250 eur. V tomto smere je potrebné konštatovať, že žalovaná relevantným a kvalifikovaným spôsobom rozporovala uvedené tvrdenia žalobkýň, nakoľko logickým spôsobom vyvodila nezrovnalosti (rozpory) v samotných tvrdeniach žalobkýň, a to bez potreby (a objektívne aj bez možnosti) uvedenia vlastných tvrdení o predmetných skutkových okolnostiach. Bolo preto potrebné zo strany žalobkýň za účelom úspechu v spore namietané skutočnosti dostatočným spôsobom preukázať, čo však neučinili. Možno tak konštatovať, že vzájomný kontakt a finančná pomoc neboli preukázané v takej miere ako tvrdili žalobkyne, pričom uvedené zároveň determinuje intenzitu vzťahov, ktorá okolnosť je podstatná pre posúdenie vzniknutej ujmy. Rovnako je potrebné prisvedčiť záveru prvoinštančného súdu, ktorý sa stotožnil s obranou žalovanej, že žalobkyne následky vo sfére psychickej ujmy v podobe medikamentózneho liečby ničím nepreukázali. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že v prípade vzťahu matka - dcéra a sestra - sestra nejde o rovnakú úroveň vzťahov a rovnaká výška zadosťučinenia pre obe žalobkyne by nenaplnila požiadavku primeranosti a spravodlivej náhrady. Odvolací súd konštatuje, že i keď v danom prípade ide nepochybne o závažnú ujmu, ktorá žalobkyniam vznikla v súvislosti s úmrtím ich dcéry/sestry, priznaná náhrada musí odzrkadľovať konkrétne preukázané okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, medzi ktoré možno zaradiť aj intenzitu kontaktu so zomrelou, finančnú odkázanosť pozostalých na príjme zosnulej a pod. Inak povedané, preukázanie značnej/vyššej intenzity takýchto väzieb odôvodňuje aj priznanie vyššej náhrady nemajetkovej ujmy. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že pozostalým sa dostalo zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia (účinnnej ľútosti) od pôvodcu zásahu, ktorá okolnosť má predpoklady do určitej miery zmierniť následky spôsobenej ujmy.

24. Na zdôraznenie správnosti záveru súdu ohľadne výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na požiadavku spravodlivosti a komparácie náhrad prisúdených v iných prípadoch, odvolací súd dopĺňa príkladmo, že:

- rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 5. 9.2012, sp.zn. 12C/71/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa , sp.zn. 24C/479/2012 súd priznal otcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25 000 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode (zohľadňujúc porušenie pravidiel cestnej premávky zo strany zomrelého),
- rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29.1.2013, sp.zn. 7C/256/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.10.2013, sp.zn. 8Co/264/2013 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 10 000 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode (v čase nehody manžel a otec detí),
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 2.2.2011, sp.zn. 18C/276/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo dňa 20.2.2013, sp.zn. 4Co/470/2011 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 49 790,88 eur (spolu obom žalobcom) v súvislosti so smrťou dcéry pri nehode (náraz kameňa do čelného skla vozidla),
- rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.12.2009, sp.zn. 7C/59/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.3.2010, sp.zn. 9Co/61/2010 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 17 000 eur v súvislosti so smrťou dcéry pri dopravnej nehode,
- rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 28.4.2010, sp. zn. 37C/178/2009, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.3.2011, sp. zn. 11Co/90/2010 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 15 000 eur v súvislosti so smrťou dcéry pri dopravnej nehode,
- rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 24.5.2011, sp.zn.13C/87/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 20.11.2012, sp.zn. 14Co/339/2011 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8 600 eur (spolu obom rodičom) v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode (zohľadňujúc protiprávne konanie zomrelého),
- rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 7.10.2011, sp.zn.6C/117/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 27.11.2012, sp. zn. 6Co/11/2012 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 8 300 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode,
- rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 16.8.2007, sp. zn. 13C/87/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12.2.2008, sp. zn. 14Co/332/2007 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 6 638,78 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode (zohľadňujúc protiprávne konanie zomrelého),
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16.2.2009, sp.zn. 11C/79/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.1.2011, sp.zn. 9Co/181/2009, 9Co/182/2009 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4 979,08 eur + 3 319,39 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode,

- rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 23.10.2014, sp. zn. 20C/117/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.3.2016, sp. zn. 7Co/376/2015 súd priznal matke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode,
- rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 21.2.2014, sp.zn. 5C/38/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.5.2015, sp. zn. 20Co/183/2014 priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 15 000 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode,
- rozsudkom Okresného súdu Námestovo zo dňa 18.10.2016, sp. zn. 10C/56/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.8.2017, sp. zn. 8Co/165/2017 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 15 000 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode,
- rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 17. 5. 2013, sp.zn. 17C/19/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.6.2014, sp.zn. 12Co/89/2013 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 10 000 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode,
- rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 11.5. 2017, sp. zn. 13C/63/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 11.10.2017, sp. zn. 2Co/110/2017 súd priznal matke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 eur v súvislosti so smrťou dvoch synov pri dopravnej nehode (vinník dopravnej nehody bol zároveň otcom zomrelých detí),

- rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 6.3.2020, č.k. 10C/115/2013-261 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.9.2021, sp.zn. 7Co/130/2020 súd priznal rodičom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 16 500 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode.

25. Podľa nálezu ÚS SR sp. zn. III. ÚS 288/2017: „Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.“ Z vyššie uvedeného prehľadu priznaných náhrad možno vyvodiť, že tieto sa pohybujú v rozmedzí 5 000 - 40 000 eur. Odvolací súd tak má za to, že v danom prípade je priznaná výška nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu 1/ (matku) v sume 10 000 eur a pre žalobkyňu 2/ (sestru) v sume 7 000 eur vzhľadom k preukázaným okolnostiam primeraná. Takouto výškou dôjde k naplneniu požiadavky primeranosti a proporcionálnej náhrady strádania žalobkýň. Odvolací súd má na rozdiel od žalobkýň za to, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške určenej súdom prvej inštancie zohľadňuje osobitosti daného prípadu (vychádzajúc z jednotlivých vyššie uvedených kritérií) a nevybočuje z rámca priznaných náhrad v porovnateľných prípadoch. Prísúdená náhrada tak nie je zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, zohľadňujúc životnú úroveň v krajine a nepredstavuje ani prostriedok neprípustného obohacovania, prípadne likvidácie. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je spôsobilá kompenzovať vzniknutú ujmu v zmysle jej zmiernenia na spravodlivom a slušnom základe (zdôvodnená konkrétnymi východiskami a závermi).

26. V súvislosti s požiadavkou žalobkýň porovnať finančné náhrady priznávané na základe iných právnych predpisov, odvolací súd konštatuje, že výška odškodnenia podľa iných predpisov môže byť iba vodítkom pre priznávanie náhrady nemajetkovej ujmy na základe povinného zmluvného poistenia, nemožno však striktno vychádzať z predpokladu, že zákonom stanovené náhrady sú dolnou hranicou pri určovaní výšky náhrady aj v iných prípadoch. Odškodnenie pozostalých pri úmrtí v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania alebo pozostalých osôb poškodených násilnými trestnými činmi totiž vychádza z posudzovania odlišných kritérií ako je tomu v prejednávanej veci a navyše ide o tzv. pozitívny záväzok štátu voči občanovi. Vonkoncom nemožno vychádzať z výšky odškodnenia podľa zákona č. 514/2003 Z.z., keďže ide o prípady škody spôsobenej činnosťou (alebo nečinnosťou) orgánov verejnej moci. Súd prvej inštancie správne bral zreteľ predovšetkým na rozhodovaciu činnosť súdov v obdobných veciach náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti s úmrtím pri dopravnej nehode, pričom vychádzal z kritérií, ktoré bolo pre daný prípad potrebné aplikovať - závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Odvolací súd na okraj poznamenáva, že súd prvej inštancie v kontexte celého obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku zjavne chybne uviedol, že žalobkyniam je potrebné priznať vyššiu náhradu ako je odškodnenie v zmysle zákona č. 215/2006 Z.z. (v ods. 17. odôvodnenia rozsudku).

27. Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno uzavrieť, že žalobkyne v odvolaní neuviedli také tvrdenia a argumenty, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé zmeniť závery, ku ktorým dospel súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku.

28. So zreteľom na uvedené, keď súd prvej inštancie ako aj odvolací súd vychádzali pri posúdení výšky náhrady nemajetkovej ujmy z kritérií stanovených v § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, skúmali okolnosti konkrétneho prípadu a zohľadnili súdnu rozhodovaciu prax v obdobných veciach, nebol dôvod na vyhoviecie návrhu žalobkýň na prerušenie konania a predloženie veci Súdnemu dvoru EÚ ohľadom

aplikácie čl. 12 ods. 2 smernice Rady č. 2004/80/ES zo dňa 29.apríla 2004 podľa § 162ods. 1 písm. c) C.s.p., preto odvolací súd návrh na prerušenie konania zamietol.

29. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal proti neúspešným žalobkyniam 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).